

Suvestinė redakcija nuo 2018-06-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20948

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ATSAKOMYBĖS IR FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMO TARP INSTITUCIJŲ,
ĮGYVENDINANT EUROPOS PRISITAIKYMO PRIE GLOBALIZACIJOS PADARINIŲ
FONDO LĖŠOMIS FINANSUOJAMUS PROJEKTUS 2014–2020 METAIS, TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 29 d. Nr. A1-668
Vilnius

Vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. 1243 „Dėl institucijų, atsakingų už Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų valdymą ir kontrolę 2014–2020 metais, paskyrimo“ 2.1 papunktį:

1. T v i r t i n u Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšomis finansuojamus projektus 2014–2020 metais, taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. vasario 25 d. įsakymą Nr. A1-62 „Dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramos valdymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2014 m. gruodžio 29 d.
įsakymu Nr. A1-668

**ATSAKOMYBĖS IR FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMO TARP INSTITUCIJŲ,
ĮGYVENDINANT EUROPOS PRISITAIKYMO PRIE GLOBALIZACIJOS PADARINIŲ
FONDO LĖŠOMIS FINANSUOJAMUS PROJEKTUS 2014–2020 METAIS, TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšomis finansuojamus projektus 2014–2020 metais, taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato pagrindines institucijų, atsakingų už Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (toliau – EGF) projektų įgyvendinimą, funkcijas ir atsakomybę.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1309/2013 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (2014–2020 m.), kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1927/2006 (OL 2013, L 347, p. 855) (toliau – Reglamentas).

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Institucija, atsakinga už analizės, pagrindžiančios darbuotojų atleidimo ar darbo veiklos nutraukimo sąsają su esminiais pasaulio prekybos struktūriniais pokyčiais, rimtais vietos, regioninės ir nacionalinės ekonomikos sutrikdymais, kuriuos sukėlė globalizacija ar besitęsianti pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė ar nauja pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė, pateikimą** – Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – institucija, atsakinga už globalizacijos ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinių vertinimą).

3.2. **Institucija, atsakinga už EGF lėšomis finansuojamų projektų mokėjimo prašymų tikrinimą ir tvirtinimą, mokėjimo prašymuose nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir mokėjimo paraiškų rengimą** – Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA).

3.3. **Įtariama nusikalstama veika** – veikimas ar neveikimas, kuriuo galimai siekiama neteisėtai gauti ar panaudoti Europos Sąjungos ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

3.4. **Nepriklausoma audito institucija** – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-592](#), 2016-11-09, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26490

3.5. **Mokėjimo institucija** – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Apskaitos ir atskaitomybės departamentas.

3.6. **Projektas** – projekto vykdytojo įgyvendinamų aktyvių darbo rinkos priemonių visuma, skirta darbuotojams, praradusiems darbą dėl esminių pasaulio prekybos struktūrinių pokyčių, rimtų vietos, regioninės ir nacionalinės ekonomikos sutrikdymų, kuriuos sukėlė globalizacija ar besitęsianti pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė ar nauja pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė (toliau – globalizacija ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizė), grįžti į darbo rinką.

3.7. **Tarpinė institucija** – Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

3.8. **Vadovaujančioji institucija** – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Europos Sąjungos investicijų skyrius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-279](#), 2018-06-13, paskelbta TAR 2018-06-13, i. k. 2018-09830

II SKYRIUS

VADOVAUJANČIOSIOS INSTITUCIJOS FUNKCIJOS

4. Vadovaujančioji institucija vykdo šias funkcijas:

4.1. atleidimų, atitinkančių Reglamento 2 ir 4 straipsnių sąlygas, atvejais kreipiasi į instituciją, atsakingą už globalizacijos ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinių vertinimą, dėl galimų globalizacijos ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinių vertinimo išvados (toliau – vertinimo išvada) pateikimo;

4.2. nagrinėja iš institucijos, atsakingos už globalizacijos ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinių vertinimą, gautas vertinimo išvadas;

4.3. paveda tarpinei institucijai parengti paraišką EGF paramai gauti;

4.4. per 12 savačių nuo Reglamento 2 ir 4 straipsniuose nustatytų sąlygų atsiradimo dienos teikia Europos Komisijai paraiškas EGF paramai gauti ir, prireikus, jas papildo;

4.5. informuoja visas suinteresuotas institucijas, susijusias su paraiškos procedūra, apie paraiškos procedūros eigą;

4.6. užtikrina, kad paraiškoje numatytas individualiems poreikiams pritaiktų paslaugų paketas būtų aptartas su socialiniais partneriais;

4.7. tikrina ir tvirtina mokėjimo paraiškas, rengia išlaidų deklaracijas, pagrindžia jas tinkamais dokumentais ir teikia mokėjimo institucijai;

4.8. kontroliuoja, ar deklaruojamos išlaidos atitinka Reglamente nustatytus finansavimo reikalavimus;

4.9. rengia ir teikia Europos Komisijai ataskaitą apie EGF finansinės paramos panaudojimą;

4.10. įgyvendinant projektus pagal Europos Komisijai pateiktas paraiškas, rengia EGF paramos viešinimo planą ir pagal jį informuoja visuomenę;

4.11. dalyvauja Europos Komisijai atliekant pasiektų rezultatų tvarumo ir veiksmingumo vidurio laikotarpio ir *ex-post* vertinimą;

4.12. užtikrina, kad konkretūs EGF finansuojami veiksmai nebūtų remiami pagal kitas Europos Sąjungos finansines priemones;

4.13. užtikrina moterų ir vyrų lygių galimybių bei nediskriminavimo principo įgyvendinimą naudojant EGF paramą;

4.14. rengia teisės aktus, nustatančius detalias EGF paramos įgyvendinimo Lietuvoje taisykles ir procedūras;

4.15. užtikrina, kad trejus metus po to, kai pabaigiamas EGF finansinės paramos teikimas, Europos Komisija ir Audito rūmai bei kitos tokią teisę turinčios institucijos turėtų galimybę susipažinti su visais patirtas išlaidas pagrindžiančiais dokumentais;

4.16. konsultuojasi ir bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis;

4.17. įtarsi arba gavusi kitų institucijų pranešimą apie įtariamą nusikalstamą veiką, susijusią su EGF lėšų gavimu ar panaudojimu, nedelsdama praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos, kartu pateikdama visą su įtariama nusikalstama veika susijusią informaciją;

4.18. atlieka pažeidimų tyrimus ir priima atitinkamus sprendimus;

4.19. priima sprendimus dėl lėšų grąžinimo ir imasi teisės aktuose nustatytų veiksmų joms susigrąžinti;

4.20. kontroliuoja EGF techninės pagalbos panaudojimą;

4.21. sudaro Stebėsenos komitetą ir darbo grupes (jei būtina), skirtas padėti vadovaujančiajai institucijai užtikrinti EGF paramos planavimą ir įgyvendinimą;

4.22. paveda ESFA vykdyti šias funkcijas:

4.22.1. atlikti projektų patikras vietoje;

4.22.2. nustatyti projekto vykdytojo mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti;

4.22.3. tvirtinti mokėjimo prašymus;

4.22.4. pagal projekto vykdytojo mokėjimo prašymą vadovaujantis išlaidas pagrindžiančiais dokumentais rengti ir teikti mokėjimo paraišką vadovaujančiajai institucijai dėl lėšų pervedimo;

4.22.5. kontroliuoti, ar deklaruojamos išlaidos atitinka Reglamente nustatytus finansavimo reikalavimus;

4.22.6. įtarus nusikalstamą veiką, susijusią su EGF lėšų gavimu ar panaudojimu, nedelsiant pranešti vadovaujančiajai institucijai, kartu pateikiant visą su įtariama nusikalstama veika susijusią informaciją;

4.22.7. pagal kompetenciją užtikrinti, kad su EGF paramos panaudojimu susiję dokumentai būtų tinkamai saugomi ir prieinami turinčioms teisę juos tikrinti institucijoms ir asmenims;

4.22.8. pagal kompetenciją rengti EGF procedūrų aprašus;

4.23. vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1243 „Dėl institucijų, atsakingų už Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų valdymą ir kontrolę 2014–2020 metais, paskyrimo“ 2.2 papunkčiu, gavus EGF lėšas pagal Europos Komisijai pateiktą paraišką, kasmet iki kovo 1 d. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei informaciją apie praėjusiais kalendoriniais metais pasiektą projektų įgyvendinimo pažangą Lietuvos Respublikoje.

4.24. vykdo kitas funkcijas, susijusias su EGF paramos įgyvendinimu.

III SKYRIUS MOKĖJIMO INSTITUCIJOS FUNKCIJOS

5. Mokėjimo institucija vykdo šias funkcijas:

5.1. vykdo EGF lėšų, turto, atsiskaitymų apskaitą, taip pat tvarko grąžintinų sumų, delspinigių apskaitą pagal Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas taisykles;

5.2. pagal vadovaujančiosios institucijos pateiktą paraišką ir jos tikrinimo ir tvirtinimo lapą bei lydraštį tikrina, ar neviršytos metinės EGF priemonės ir Europos Sąjungos ir bendrojo finansavimo lėšų valstybės biudžeto programų asignavimų sumos;

5.3. pagal vadovaujančiosios institucijos pateiktą mokėjimo paraišką, jos tikrinimo ir tvirtinimo lapą ar kitus pagrindžiančius dokumentus, būtinus mokėjimui atlikti, formuoja paraišką dėl lėšų pervedimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės išdo departamentui;

5.4. atlieka veiksmus, susijusius su mokėjimo paraiškos duomenų įvedimu į kompiuterizuotą Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemą (toliau vadinama – VBAMS), kaip to reikalauja Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 195 „Dėl Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių patvirtinimo“, bei Europos Sąjungos, kitos finansinės paramos ir kitų valstybės biudžetui priskirtų lėšų tiesioginio pervedimo į valstybės išdą taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1K-429 „Dėl Europos Sąjungos, kitos finansinės paramos ir kitų valstybės biudžetui priskirtų lėšų tiesioginio pervedimo į valstybės išdą taisyklių ir įmokų kodų sąrašo patvirtinimo“;

5.5. teikia vadovaujančiajai institucijai buhalterinės apskaitos duomenis, reikalingus išlaidų deklaracijoms pildyti;

5.6. tikrina išlaidų deklaraciją, užtikrina, kad ji gauta naudojant apskaitos sistemas, taip pat patvirtina, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytinas Europos Sąjungos ir nacionalines taisykles bei buvo patirtos per nustatytą projekto įgyvendinimo laikotarpį, įsitikina, kad jos buvo parengtos atsižvelgiant į visų kontrolės institucijos atliktų auditų rezultatus, ir teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotam asmeniui patvirtinti;

5.7. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant teisės aktus, nustatančius detalias EGF paramos panaudojimo taisykles ir procedūras;

5.8. pagal kompetenciją užtikrina, kad su EGF paramos panaudojimu susiję dokumentai būtų tinkamai saugomi ir prieinami turinčioms teisę juos tikrinti institucijoms ir asmenims;

5.9. įtarusi nusikalstamą veiką, susijusią su EGF lėšų gavimu ar panaudojimu, nedelsdama praneša vadovaujančiajai institucijai, kartu pateikdama visą su įtariama nusikalstama veika susijusią informaciją;

5.10. vykdo kitas funkcijas, susijusias su EGF administravimu finansų valdymo srityje.

IV SKYRIUS TARPINĖS INSTITUCIJOS FUNKCIJOS

6. Tarpinė institucija vykdo šias funkcijas:

6.1. atleidimų, atitinkančių Reglamento 2 ir 4 straipsnių sąlygas, atvejais kreipiasi į vadovaujančiąją instituciją dėl galimų globalizacijos ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinių įvertinimo;

6.2. vadovaudamasi Reglamentu, per 10 savaičių nuo tos dienos, kai įvykdomos Reglamento 4 straipsnyje nustatytos sąlygos, koordinuoja arba rengia paraišką EGF paramai gauti;

6.3. pagal kompetenciją, vadovaudamasi Reglamento 6 straipsnio 2 dalimi, įvertina galimybę į EGF teikiamos paraiškos tikslinę grupę įtraukti jaunimą, kaip jis apibrėžtas nacionaliniuose teisės aktuose (ši nuostata gali būti taikoma iki 2017 m. gruodžio 31 d.);

6.4. paraiškose nustato siektinus įsidarbinimo rodiklio kiekybinius tikslus;

6.5. gavusi teigiamą sprendimą iš Europos Sąjungos institucijų dėl EGF paramos skyrimo, pasirašo sutartį su vadovaujančiąja institucija dėl EGF lėšų pervedimo;

6.6. planuoja ir įgyvendina visuomenės informavimo ir viešinimo priemones pagal parengtą EGF paramos viešinimo planą;

6.7. naudojant EGF paramą, užtikrina moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo principo įgyvendinimą;

6.8. vadovaujančiajai institucijai pavedus parengti paraišką pagal Reglamento 4 straipsnio 1 dalies a kriterijų, tarpinė institucija paveda teritorinėms darbo biržoms vykdyti šias funkcijas:

6.8.1. įgyvendinti projekto veiklas;

6.8.2. tinkamai įtraukti į apskaitą projekto lėšas;

6.8.3. vykdyti projekto įgyvendinimo stebėseną ir pasiekimų vertinimą;

6.8.4. užtikrinti tinkamų paramos gavėjų įtraukimą į projekto veiklas;

6.8.5. konsultuojantis su socialiniais partneriais, parengti suderintą individualiems poreikiams pritaiktų paslaugų paketą;

6.8.6. kol nepasirašyta sutartis dėl lėšų pervedimo ir negautos EGF lėšos, kas ketvirtį suderinus su tarpine institucija teikti pažangos ataskaitas vadovaujančiajai institucijai dėl kiekvieno įgyvendinamo projekto;

6.8.7. pasirašius sutartį dėl lėšų pervedimo, kartu su mokėjimo prašymais, teikiamais vadovaujantis mokėjimo prašymų teikimo grafiku, suderintu su ESFA, pateikti pažangos ataskaitas ESFA, jų kopijas – vadovaujančiajai institucijai;

6.8.8. parengus galutinę ataskaitą, kartu su paskutiniu mokėjimo prašymu pateikti galutinę ataskaitą ESFA ir jos kopiją – vadovaujančiajai institucijai;

6.8.9. užtikrinti, kad deklaruojamos išlaidos atitiktų Reglamente ir kituose EGF teisės aktuose nustatytus finansavimo reikalavimus;

6.8.10. pagal kompetenciją užtikrinti, kad su EGF paramos panaudojimu susiję dokumentai būtų tinkamai saugomi ir prieinami turinčioms teisę juos tikrinti institucijoms ir asmenims;

6.8.11. planuoti ir įgyvendinti visuomenės informavimo ir viešinimo veiksmus pagal viešinimo planą;

6.8.12. užtikrinti, kad EGF finansuojami veiksmai nebūtų remiami pagal kitas Europos Sąjungos finansines priemones;

6.8.13. atlikti kitas tarpinės institucijos jai pavestas funkcijas, susijusias su EGF paramos įgyvendinimu;

6.9. vadovaujančiajai institucijai pavedus, parengia paraišką pagal Reglamento 4 straipsnio 2 dalies b kriterijų. Šiuo atveju tarpinė institucija kartu su teritorinėmis darbo biržomis įgyvendina projektą ir funkcijų pasiskirstymą nustato savo vidiniuose teisės aktuose, užtikrindama Aprašo 6.8 papunktyje numatytų funkcijų vykdymą.

V SKYRIUS

INSTITUCIJA, ATSAKINGA UŽ GLOBALIZACIJOS AR PASAULINĖS FINANSŲ IR EKONOMIKOS KRIZĖS PADARINIŲ VERTINIMĄ

7. Institucija, atsakinga už globalizacijos ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinių vertinimą, pagal vadovaujančiosios institucijos kreipimąsi, per su vadovaujančiąja institucija raštu suderintus terminus teikia vadovaujančiajai institucijai globalizacijos ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinių vertinimo išvadą, ar esama situacija atitinka Reglamente numatytas sąlygas EGF finansinei paramai gauti, t. y. išvadą, pagrindžiančią darbuotojų atleidimo ar darbo veiklos nutraukimo sąsają su esminiais pasaulio prekybos struktūriniais pokyčiais, rimtais vietos, regioninės ir nacionalinės ekonomikos sutrikdymais, kuriuos sukėlė globalizacija ar besitęsianti pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė ar nauja pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė.

VI SKYRIUS

NEPRIKLAUSOMA AUDITO INSTITUCIJA

8. Nepriklausoma audito institucija vykdo šias funkcijas:

8.1. iki pradedant įgyvendinti EGF projektus įvertina, ar vadovaujančioji institucija ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotas patvirtinti išlaidas asmuo atitinka nustatytus paskyrimo kriterijus, vykdo vadovaujančiosios institucijos ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliojimo patvirtinti išlaidas asmens atitikimo kriterijams stebėseną EGF programos įgyvendinimo laikotarpiu ir pateikia audito institucijos nuomonę teisės aktuose nustatyta tvarka;

8.2. užtikrina, kad būtų atliekamas valdymo ir kontrolės sistemų, tinkamos veiksmų imties ir metinių sąskaitų auditas;

8.3. užtikrina, kad atliekant auditą būtų atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus;

8.4. rengia ir teikia vadovaujančiajai institucijai audito institucijos nuomonę ir metinę kontrolės ataskaitą, kurioje išdėstomi praėjusiais ataskaitiniais metais atliktų auditų nustatyti faktai;

8.5. jei nustatoma esminių valdymo ir kontrolės sistemos veikimo trūkumų atliekant sistemos ir (arba) finansinį auditus, teikia atitinkamas rekomendacijas vadovaujančiajai institucijai dėl koregavimo ir (ar) prevencinių veiksmų ir stebi jų įgyvendinimą bei patikrina, ar yra parengtas veiksmų planas valdymo ir kontrolės sistemai tobulinti;

8.6. rengia ir tvirtina EGF valdymo ir kontrolės sistemos bei išlaidų tinkamumo ir įvertinimo procedūras;

8.7. pagal kompetenciją užtikrina, kad su EGF lėšų panaudojimo auditu ir kontrole susiję dokumentai būtų tinkamai saugomi ir prieinami turinčioms teisę juos tikrinti institucijoms ir asmenims.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Institucijos, dalyvaujančios administruojant EGF projektus, turi užtikrinti tinkamą joms priskirtų funkcijų vykdymą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-592](#), 2016-11-09, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26490

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. A1-668 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšomis finansuojamus projektus 2014–2020 metais, taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-279](#), 2018-06-13, paskelbta TAR 2018-06-13, i. k. 2018-09830

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. A1-668 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšomis finansuojamus projektus 2014–2020 metais, taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo